

Hva betyr lederforankring, organisering og forventningsavklaring for kvaliteten på behandling i spesialisthelsetjenesten?

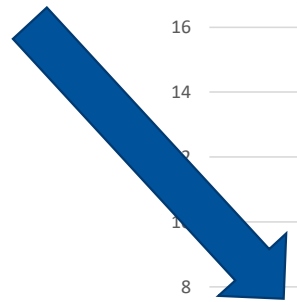
Monica Stolen Dønnum
Voksenhabiliteringen
Akershus Universitetssykehus

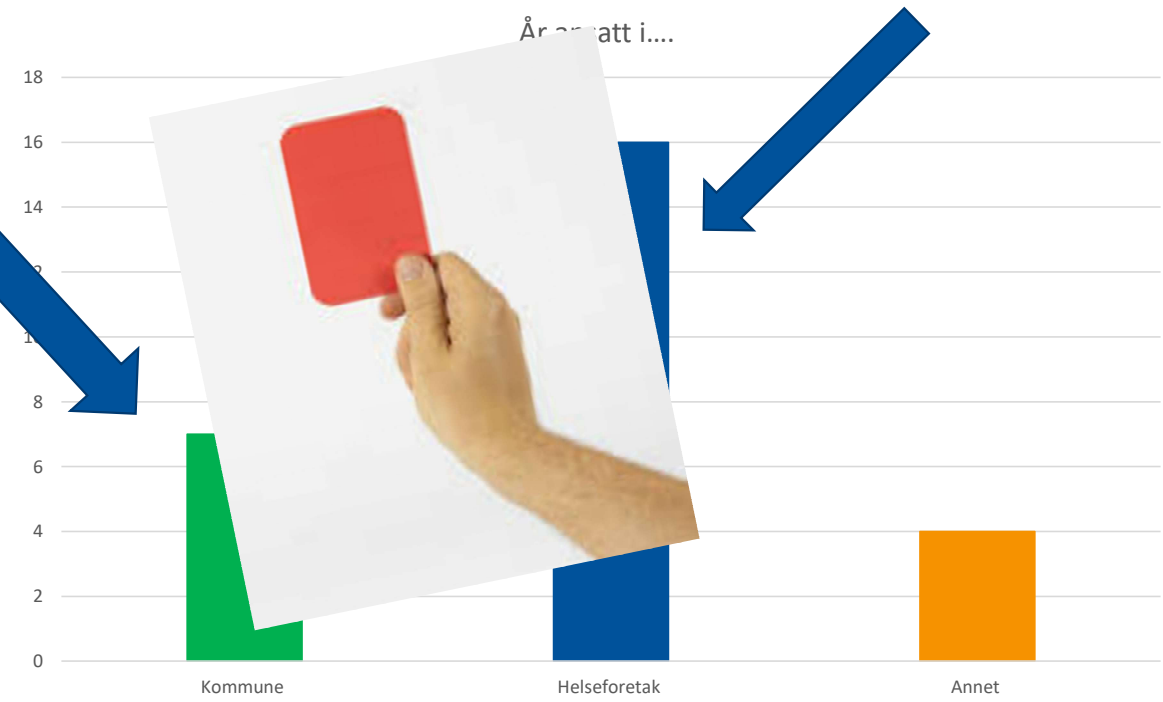
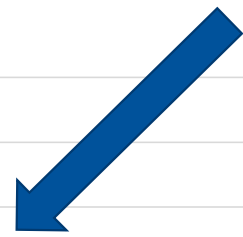

Min bakgrunn

Mye deltid,
ekstravakter, ved
siden av skole

Hovedsakelig fulltid og fast

Samhandling, organisering og avklaring mellom kommune og sykehus

Samhandling mellom helseforetak og kommuner om lærings- og mestringsvirksomhet – Erfaringer fra helseforetak, kommuner og brukerorganisasjoner Forprosjekt 2020

Publisert: 02. februar 2021

8 Habilitering

9 Habilitering spesialist

10 Avklaring kommuner innen helse

11 Habilitering samarbeid spesialist

Samhandlingen beskrives samlet å fungere best:

- der begge parter er likestilt og bidrar inn med sin kompetanse
- der helseforetakene oppfyller veiledningsplikten overfor kommunene
- for enkeltpersoner knyttet til enkelte områder slik som utskrivning fra sykehus

Samhandlingen beskrives samlet å fungere dårlig:

- vedrørende oversikt over, informasjon om og utvikling av tilbud
- der samhandlingen ikke er likestilt, likeverdig og gjensidig
- om oppfølging av enkeltpersoner, spesielt for psykiske helse, rus, habilitering og rehabilitering
- om strategisk utvikling av felles tjenester, prioritering og fordeling av oppgaver
- om kompetanseutveksling og -utvikling
- når det mangler faste møtearenaer, koordinator eller fast kontaktperson
- når det mangler gjensidig utveksling av kompetanse
- når helseforetaket ikke oppfyller veiledningsplikten
- når avtaler er lite konkrete og ikke operasjonaliseres og oppgaver og ansvarsfordeling utydelig
- når det mangler finansiering av samhandlingsaktivitet og konkrete oppgaver
- når det er stor geografisk avstand mellom kommune og helseforetak

Hva betyr lederforankring, organisering og forventningsavklaring for kvaliteten på **HABILITERING** i spesialisthelsetjenesten?

For å sikre helhetlig utredning, behandling, tverrsektoriell samhandling og effektiv ressursutnyttelse må ansvarlig faglig leder og organisatorisk leder for det nivået som er ansvarlig for tjenestene til pasienten/bruker være informert om og involvert i henvisning av pasienten til habiliteringstjenesten. Dette gjelder aktuell faglig kompetanse, nødvendige rammebetingelser for gjennomføring av behandlingstiltak og tilgjengelighet for oppfølging av samarbeidet.

Utfyllende om sentrale samhandlingsprinsipper

- En henvisning til Habilitering i spesialisthelsetjenesten er avhengig av samtykke fra pasienten selv, eventuelt fra nærmeste pårørende om pasienten ikke er samtykkekompetent. Dette bør foreligge ved henvisning.
- For å sikre helhetlig utredning, behandling, tverrsektoriell samhandling og effektiv ressursutnyttelse må ansvarlig faglig leder og organisatorisk leder for det nivået som er ansvarlig for tjenestene til pasienten/bruker være informert om og involvert i henvisning av pasienten til habiliteringstjenesten.
- Det bør foreligge kartlegginger av henviste problemstillinger ved oppstart av arbeidet.
- Habilitering i spesialisthelsetjenesten er avhengig av at det er ressurser til faglig samarbeid mellom 1. og 2. linjetjenesten. Dette gjelder aktuell faglig kompetanse, nødvendige rammebetingelser for gjennomføring av behandlingstiltak og tilgjengelighet for oppfølging av samarbeidet.
- Godt samarbeid er avhengig av flere forhold, deriblant respekt til...

- Det må medbringes oppdaterte medikamentlister og eventuelt anfallskalender ved legeundersøkelser.

Med ønsker om et godt samarbeid!

Samhandling mellom helseforetak og kommuner om lærings- og mestringsevne – Erfaringer fra helseforetak, kommuner og brukerorganisasjoner Forprosjekt 2020

Publisert: 02. februar 2021

Forslåtte forbedringsområder og tiltak:

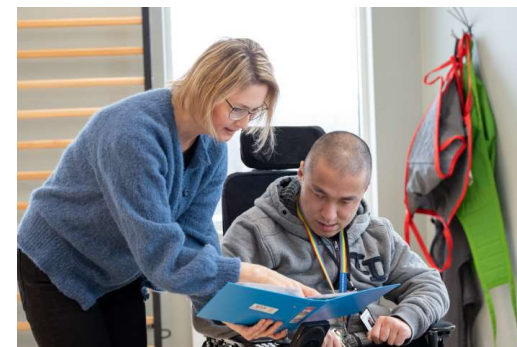
- ★ Gjensidig respekt og tilnærming til felles utfordringer
- ★ Likeverd, likestilling mellom partene og bedre kjennskap til hverandres hverdag og rammer
  - Strukturer for systematisk samhandling, herunder samarbeidsavtaler og faste møtearenaer
  - Veiledning, kompetanseutveksling og kompetanseutvikling
  - oversikt over, tilgang til, utvikling av og kvalitet på informasjon av lærings- og mestringstilbud og samhandling om dette.
- ★ prioritere tid og ressurser til samhandlingsarbeidet oppfølging av enkeltpersoner
- ★ utfyllende tilbud basert på behovskartlegging
  - evaluering av samhandlingstiltak

Voksenhabilitering Ahus

Avdeling voksenhabilitering utreder og behandler pasienter med komplekse og sammensatte funksjonshemminger som er medfødt eller tidlig ervervet.

- gjennomgripende utviklingsforstyrrelse/autisme
- psykisk utviklingshemming og/eller kognitiv svikt
- årsakutredning og oppfølging av medfødte syndromer
- språk og kommunikasjonsvansker
- demens ved psykisk utviklingshemming
- medfødt/tidlig ervervet skade/sykdom i nervesystemet
- atferdsvansker ved psykisk utviklingshemming og autisme
- psykiske lidelser ved moderat og alvorlig psykisk utviklingshemming
- vansker knyttet til seksualitet ved kompleks funksjonshemming

Henvising og oppstart - hvem ønsker bistand og med hva?

1. Er den som henvises kjent med henvisningen, inkludert «problemstilling», og ønsker hjelp?
2. Er foreldre / pårørende kjent med henvisningen, inkludert «problemstilling», og ønsker hjelp?
3. Er faglig- og organisatorisk leder kjent med henvisningen, inkludert «problemstilling», og ønsker hjelp?
4. Er sentrale tjenesteytere (primærkontakt, team) kjent med henvisningen, inkludert «problemstilling», og ønsker hjelp?
5. ER DERE ENIGE?

Utredning

Utredning utfordrende atferd:
FAK intervju, informant er hovedkontakt, kjent personen svært lenge, har en annen relasjon til personen, sjelden eller aldri utfordrende atferd.

Er dette nyttig?

Er informasjonen vi putter inn i utredningen representativ for pasientens hverdag?

- Ingen fasit – men ha et bevisst forhold til det!

Behandling

Jeg tror egentlig ikke noe
tro på....
Jeg synes ikke

Vi har ulike roller

Hvem bør mene noe om spesialisthelsetjenestens
behandlingsvalg?

Pasienten (evt. nærmeste pårørende)

Definerte personer som skal gi beslutningstøtte

Pårørende?

Fagansvarlig?

Primærkontakt?

Gunn som har kjent pasienten i mange år?

Alle?

Følge opp og evaluere behandlingen

<table border="1"><tr><td>Medisinsk</td><td>Psykiatrisk</td></tr><tr><td>Psykologisk/ habilitative</td><td>Sosial / miljø / pasient / fam.</td></tr></table>		Medisinsk	Psykiatrisk	Psykologisk/ habilitative	Sosial / miljø / pasient / fam.	Pas: _____ Dato: _____	Målatferd / symptomer: 1: _____ 2: _____ 3: _____ 4: _____ 5: _____
Medisinsk	Psykiatrisk						
Psykologisk/ habilitative	Sosial / miljø / pasient / fam.						
Årsaks hypotese	Intervensjon	Gjennomføring	Forventet endring	Data	Avsvarlig		

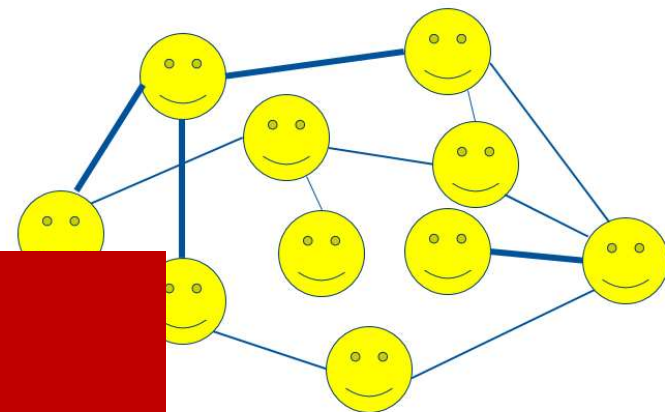
Følge opp og evaluere behandlingen

Behandlingsplan gjennomgått, alt OK
Enighet om miljøtiltak med angitt oppstartdato

Workshop med gjennomgang av utredning og tiltak
Tiltak 1 skal igangsettes 1 uke etter workshop
Neste konsultasjon 4 uker etter oppstart

«Nei vi har ikke fått satt i gang tiltaket enda»

?

Likeverd, likestilling mellom partene - spesialister på ulike områder?

Ida-Ellen-Ole-Trine-Maruis-Heidi-
Mari-Per-Terje-Anne-Hege-Linda-
Mats-Bjørn-Linn-Marit-Julie-Lars-
Ingvild-Kjetil-Fredrik-

Tverrfaglig,
Utdanning /
spesialisering
Erfaring

seksua

rettelegging

psykisk

utviklingshemm

et

psykiske lidels

Per

Barn

Ungdom

Voksen

Alderdom

Lederforankring, organisering og forventningsavklaring

- Involver både fag- og organisatorisk lede før henvisning
- Er det noe som kan løses bedre med interne / kommunale ressurser?
- Det krever (of **Spesialisthelsetjenesten er ikke spesialist (best) på alt!** med utredning og behandling skal bli god. Hvordan sikre dette?
- Hvem skal samarbeide med spesialisthelsetjenesten, hvorfor?
- Har vedkommende rammer / mulighet og myndighet til følge opp behandlingen?
- Sikre god informasjonsflyt
- Gode holdninger: gjensidig respekt for hverandres kompetanse og rolle, og nysgjerrighet vedr. hverandres hverdag og rammer

Bidra til økt kunnskap om Smith-Magenis' og Potocki-Lupskis syndrom!

Publisert: 25. januar 2024

Takk for
oppmerksomheten
og godt samarbeid!

Frambu deler ut et spørreskjema i forbindelse med et forskningsprosjekt om Smith-Magenis' og Potocki-Lupskis syndrom. Kan du tenke deg å dele erfaringer med oss? Da håper vi du leser videre!

I dette forskningsprosjektet ønsker vi å samle mer kunnskap om hva som kan gjøre hverdagen ekstra vanskelig for mennesker med disse diagnosene og familiene deres.

